

TAJOMSTVO RADOSTI

Nehemiášove slová – Petrove slová – radosť a viera – „schéma“ radosti – trvale udržateľná radosť – ak vymizne viera – Diabla stratégia – problém chýbajúceho nadšenia – chýbajúca viera – katolícka podoba „istoty spásy“ – radosť a noc

Keď sa Židia vrátili z Babylonského zajatia, po niekoľkých mesiacoch, keď sa už ako-tak zabývali, zišiel sa ľud oproti Vodnej bráne a zákonník Ezdráš tam čítal ľudu slová Božieho zákona. Potom, keď skončil, vstal Nehemiáš, miestodržiteľ, a povedal ľudu: „*Choďte, zajedzte si niečo masťného a vypite si sladkého, no niečo z toho pošlite aj tomu, kto si nenachystal! Lebo tento deň je zasvätený nášmu Pánovi. A nermúťte sa, lebo radosť v Pánovi je vaša sila!*“ (Neh 8,10). Prečo je však radosť v Pánovi našou silou? A čo a odkiaľ sa vlastne berie radosť?

Myslím, že kľúčový text pre dnešné uvažovanie o radosti nájdeme u apoštola Petra, keď píše: „*Preto sa radujte, hoci sa teraz, ak treba, trochu aj rmúťte pre rozličné skúšky, aby vám vaša vyskúšaná viera, omnoho vzácnejšia ako pomimutelné zlato, ktoré sa tiež skúša ohňom, bola na chválu, slávu a česť vtedy, keď sa zjaví Ježiš Kristus.*“⁸ *Vy ho milujete, hoci ste ho nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery - spásu duší.*¹⁰ *Túto spásu hľadali a skúmali proroci, ktorí prorokovali o milosti, pripravenej pre vás.*“ (1 Pt 1,6–10).

Peter hovorí niečo veľmi dôležité: že **radosť spôsobuje to, že dosahujeme to, po čom túžime!** Radosť je nerozlučne spojená s víťazstvom podobne, ako je smútok a bolesť spojený s porážkou. Len si všimnite napríklad hokejistov na svetovom šampionáte: kým zápasia medzi sebou o víťazstvo, kým sa nevie, kto vyhrá, je tam spústa nervozity, hnevu, občas vzplanie bitka,... ale keď zápas skončí, všetka nervozita opadne, hnev sa vyparí – a ostane len radosť na jednej strane... a smútok na druhej!

Iste, niekto možno povie, že radosťná môže byť aj cesta k cieľu, po ktorom túžime, že radosť môže sprevádzať aj ono vzrušenie, keď človek smeruje neprebádanou cestou v ústrety veľkému dobrodružstvu. Pravda. Ale je to tak len vtedy, ak je nádej na dosiahnutie cieľa. Ak sa ale vidine cieľa stráca, mizne aj radosť a vzrušenie, objavuje sa skleslosť, smútok, beznádej...

Vlastne presne toto je prípad, o ktorom píše Peter. Peter píše, že „dosahujeme“ cieľ, ktorým je spása duší – a nie, že sme ho už dosiahli! A predsa plesáme nevýslovnou radosťou! Prečo? Pretože ten cieľ s istotou dosahujeme. S istotou k nemu smerujeme a nepochybujeme, že ho naozaj v Bohu a skrze Boha dosiahneme. Preto i sama cesta sa stáva radosťou, veľkou, až nevýslovnou. Hoci radosť cieľa v Nebi bude ešte mocnejšia...

Radosť je tak v tomto prípade (a jemu podobných) pre-

viazaná s vierou. Vlastne by sme si mohli načrtnúť takú akúsi jednoduchú schému radosti:

- Najprv je EVANJELIUM – radosťné posolstvo o veľkom Božom dare Nového Života.

- Človek Evanjeliu UVERÍ...

- ... a viera v ňom prebudí RADOSŤ z veľkých vecí, ktoré pre neho vo svojej láske pripravil Boh a ktoré mu daroval v Ježišovi Kristovi.

- RADOSŤ je dôležitá. Je to totiž cit. A city sú motorom nášho konania. Rozum ukazuje čo a ako – ale city dávajú extra silu vykonať to, k čomu sa upnú. Ak po niečom dychtíme, ak sa z niečoho radujeme, ak sme plní nadšenia – potom všetko ide omnoho rýchlejšie, omnoho ľahšie! Ak Nehemiáš hovorí: „*radosť v Pánovi je vaša sila*“, tak lepšie by to nemohol povedať ani dnes odborník na emočnú inteligenciu...

- Napredovanie na ceste s Kristom však prináša SKÚSENOSŤ. Má ju na mysli aj Peter, keď nehovorí „dosiahli ste“ spásu svojich duší (pretože k nej kresťania ešte len smerujú), ale ani „raz dosiahnete“ spásu svojich duší – pretože prvotiny z tejto spásy zažívame už dnes, už tu a teraz! Ved', ako hovorí Pavol, „*Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.*“ (Rim 5,5). Už teraz je v nás Boží Duch. Už teraz zakúšame, čo je to Božia láska. A to sa ešte „*neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je.*“ (1 Jn 3,2).

- Vďaka tomu radosť stále viac a viac narastá, až k tomu Petrovmu: „*Jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy.*“ (1 Pt 6,9). V tom je nakoniec rozdiel medzi radosťou „profánnou“ a tou, ktorú vyvoláva v človeku Boh. Tá profánna vždy prebieha v cykloch, pretože ak aj človek niečo dosiahne, zakrátko zistí, že jeho víťazstvo nemá moc ho definitívne uspokojiť a naplniť. Radosť opadne – a človek začína hľadať niečo ďalšie, niečo nové, čo by mu prinieslo aspoň kúsok radosti. Na pohľad môže takýto model vyzeráť tak nejako „kreatívne“, mať v sebe aureolu pokroku, napredovania, stále ďalej a ďalej (ako na olympijských hrách ☺) – ale faktom je, že skôr, či neskôr zvíťazí únava a beznádej, keď človek zistí, že nakoniec ho aj tak nič neuspokojí a nenaplní. Potom namiesto radosti nastúpi depresia a skleslosť. Naopak, Boh v sebe tento potenciál má. Preto – slovami sveta, ktorý hovorí o „trvale udržateľnom rozvoji“ – môžeme aj my hovoriť o „trvale udržateľnej radosť“, ktorá pramení z Boha, ktorá neupadá, ale časom dokonca rastie.

Ak z nášho života vymizne dôvera v cieľ, či dôvera v jeho dosiahnutie, potom vymizne aj radosť. Len si to skúste predstaviť! Napríklad stojíte pred nepriestupnou džungľou a máte sa ňou presekávať na druhú stranu kvôli pokladu, o ktorom ste presvedčení, že ani nejestvuje. Budete nadšení? Plní radosti? Isto nie, že? Alebo ak uveríte v poklad – ale súčasne budete presvedčení, že je nad vaše sily prekonať džungľu a poklad nájsť. Pôjdete nadšení a s radosťou na to, čo budete považovať za cestu na istú smrť? Samozrejme, že nie. V oboch prípadoch Vás zaplaví beznádej, skleslosť, smútok, možno do toho pôjdete – ale bez chuti, nasilu,... a pri prvej príležitosti to vzdáte! Aj toto vedel Nehemiáš, keď varoval ľud: „*nermúťte sa!*“. Vedel, že smútok, ktorý na ľud doľahol z jeho hriechov, by mohol podlomiť jeho sily a zabrániť mu, aby uskutočnil Božie dielo.

Toto je Diabla strategია: najprv nás presvedča, že hriechy nemáme a že sme „dobrí kresťania“ a nepotrebujeme žiadne obrátenie, ani žiadnu zmenu života. A keď predsa len pochopíme, že sme hriešnici, ktorí potrebujú záchranu od Ježiša Krista, potom sa nás snaží zdeprimovať a zlomiť tým, že nás upriami len na náš hriech, na naše zlo – a ukryje pred nami zručne Krista, Baránka, ktorý sníma hriech sveta. O tomto píše Ján, keď vraví: „²⁰ *Lebo keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko.*“ (1 Jn 3,20).

Ak by sme mali dnes definovať čo i len jeden vážny problém kresťanov, tak by to bol práve onen chýbajúci zápal, nadšenie pre evanjelium a pre Ježiša Krista. Iste, dokážeme sa nadchnúť pre rôzne aktivity, pre miništrantský futbal a pre farskú diskotéku a pre mnoho iných vecí. Ale to nie je zápal pre Krista a pre Evanjelium. My sme nadšení, lebo sa môžeme realizovať – úplne rovnako, ako ľudia vo svete. Ale málokto plánuje pre Evanjelium a pre Krista osobne!

Dôvodom je chýbajúca viera – v oných dvoch rovinách, ktoré sme už spomenuli:

- **CHÝBAJÚCA VIERA V KRISTA:** možno úplne, možno máme nejakú „kresťanskú mienku a názor“ – ale nie hlboké vnútorné a bytostné presvedčenie o tom, že TU a TERAZ je prítomný ŽIVÝ JEŽIŠ KRISTUS! Alebo možno neveríme, že by Nebo mohlo byť naozaj až tak dobré, lepšie, ako pozemský život. A tak naše srdce nijako netúži kráčať po ceste Božej, vyhovárame sa – a ak sa aj na ňu vydáme (len na okraj, trošičku!), tak už nariekame, vzdycháme, že aké je to ťažké a podobne.

- **CHÝBAJÚCA VIERA V ÚSPECH** na ceste spásy je druhý dôvod. Veríme Kristovi, túžime smädiť po Nebi – ale akosi neveríme, že by sme naozaj mohli byť *svätí* a teda Nebo aj skutočne dosiahnuť. A tak stojíme ako ľudia, ktorí túžia po Poklade, ktorým je Nebo – ale súčasne stoja pred neprekonateľnou prekážkou, o ktorej si myslia, že je nad ich sily a možnosti.

Preto je dôležitá VIERA – a s ňou ruka v ruke katolícka (a teda biblická) viera v „istotu spasenia“.

O istote spásy sa hovorí medzi kresťanmi veľa. Máme istotu, že sme už teraz spasení, že keď teraz zomrieme, tak s istotou ideme do Neba? Naši protestantskí bratia tvrdia, že áno, hoci Biblia tvrdí ústami Pavla opak: „*Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra.*“ ²⁷ *Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.*“ (1 Kor9,26n). Podobne sa vyslovuje aj Ježiš: „*Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.*“ (Mt 10,22).

Biblická (a teda katolícka) verzia tejto viery je trochu odlišná:

- Viem, že NEBO TU JE – isto, neodvolateľne!
- Viem, že BOH MI NEBO DAROVAL – isto a neodvolateľne!
- A viem aj to, že MÔŽEM byť v Nebi, pretože Boh mi na to dal silu svojho Ducha, v ktorom nemôžem neuspieť – a to urobil tiež isto a neodvolateľne.
- ALE ČI SA SPASÍM – to závisí od jednej, jedinej veci: ČI CHCEM (ako hovorí Ján Zlatoústý). Či chcem, či verím – a či teda touto cestou pôjdem!

Práve táto istota, istota, že Boh všetko zariadil a pripravil a že ma nezradí ani nepodrazí, istota, že v Bohu je v mojich silách dosiahnuť cieľ, skvelý a krásny – práve táto istota a dôvera v ňu – v Boha – je zdrojom a príčinou našej radosti. A táto naša radosť je našou silou, znakom víťazstva. A aj keď prídu dni, keď nám „*ženícha vezmú*“ (Mt 9,15) a my vojdeme do temnoty prenasledovania, do temnej noci duše, aj vtedy bude spomienka na túto veľkú radosť pre nás posilou – a my prejdeme uprostred noci, nesení Duchom a živení nádejou, že raz, tam, na druhej strane, sa radosť znova vráti: nová, väčšia, plná slávy, naveky...!

Váš Inky